

EUROPEES PARLEMENT

SPECIALE UITGAVE

EUROPESE RAAD
15 en 16 december 2005
Brussel

**TOESPRAAK VAN DE HEER JOSEP BORRELL FONTELLES,
VOORZITTER
CONCLUSIES VAN HET VOORZITTERSCHAP**

03/S-2005

Directoraat-generaal presidium

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER VAN HET EUROPEES PARLEMENT, DE HEER JOSEP BORRELL, OP DE EUROPESE RAAD VAN DECEMBER 2005

Ik stel het op prijs dat u mij opnieuw hebt uitgenodigd op de bijeenkomst van de Europese Raad.

Gezien de huidige Europese context is er meer dan ooit behoefte aan een akkoord over de toekomstige financiële vooruitzichten.

Maar ik zal uw kostbare tijd niet verdoen met een uitweiding over een onderwerp dat u maar al te goed kent.

In plaats daarvan zou ik u eraan willen herinneren dat een akkoord van de Raad weliswaar noodzakelijk is, maar niet voldoende. Er moet een akkoord komen tussen de drie instellingen van de EU: Raad, Commissie en Parlement.

Sommigen van u zouden dat misschien liever anders zien of denken misschien dat het EP wel zal toegeven aan de druk van de regeringen en wel zal instemmen met een of ander akkoord dat in de Raad wordt bereikt.

Daar zou u zich dan lelijk in vergissen.

Het EP hoopt van harte dat de Raad tot een akkoord komt.

Maar het moet wel een akkoord worden waar het EP zich in kan vinden, anders heeft het niet veel zin.

Het EP zal uw akkoord beoordelen op de mate waarin het verschilt van ons standpunt.

U kent ons standpunt al, omdat dit afgelopen juni is voorgelegd aan de Raad, en het lijkt me niet nodig om het nog eens te herhalen.

Maar ik kan u op voorhand zeggen dat het voorstel van het voorzitterschap van de Raad geen enkele kans maakt in het EP.

De fractievoorzitters zullen het stellig unaniem afwijzen, zoals zij vandaag hebben laten weten aan de voorzitter van de Europese Raad, die zo vriendelijk was zich vanmorgen in Straatsburg te laten zien, waarvoor ik hem van harte dank zeg.

U kunt zeggen wat u wilt over de Britse premier, maar één ding is zeker, hij is niet bang om de koe bij de horens te vatten.

Graag zou ik nu enkele overwegingen naar voren willen brengen die wellicht bijdragen aan een akkoord waarin iedereen zich kan vinden.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Begroting en project

Ik hoef u niet te zeggen dat de begroting een afspiegeling in cijfers is van een politiek project. Sommige landen kunnen natuurlijk iets meer uit de begroting halen, maar hebben ook veel te verliezen bij het politieke EU-project.

Cohesie

Een van de pijlers van dit project is de cohesie tussen lidstaten.

Dit is geen bevestiging van vrijgevigheid, maar een verplichting die voortvloeit uit het Verdrag.

En voor de nieuwe lidstaten staat deze toezegging in de toetredingsverdragen.

Uit ervaring weten we dat cohesie op middellange termijn ten goede komt aan iedereen en niet alleen aan de landen die middelen ontvangen uit deze fondsen.

Maar, zoals de zaken er nu voorstaan, wordt de cohesie het kind van de rekening.

Juist vanwege dit "gebrek aan solidariteit" heeft het EP het eerste voorstel van het voorzitterschap afgewezen.

Het tweede voorstel vertoont hetzelfde mankement.

Cohesie en coherentie

En alsof het nog niet genoeg is om de cohesie als politiek principe overboord te gooien, wordt ook de samenhang van de begroting aangetast omdat de extra middelen voor cohesie volstrekt willekeurig worden verdeeld in de vorm van "kleine attenties" voor diverse landen.

Zo ontstaat er een minimumakkoord – optelsom van kleine individuele genoegdoeningen – ten koste van de samenhang van het geheel.

Dames en heren van de Raad, het EP verlangt dat de toezeggingen aan de nieuwe lidstaten worden nagekomen en dat voor iedereen dezelfde regels gelden.

Anders zal de uitbreiding niet tot de door alle partijen gewenste resultaten leiden.

Het Europees Parlement vraagt de landen die tot nu toe baat hebben gehad bij het cohesiebeleid dit beginsel te blijven onderschrijven, ook al zijn nu anderen aan de beurt. Ze moeten niet alleen gefixeerd blijven op hun eigen voordeel.

En de andere landen moeten niet de voordelen vergeten die de ontwikkeling van minder geavanceerde landen hun heeft gebracht in termen van toegenomen vraag en handel.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Verandering van regelgeving

Het EP zal niet toestaan dat er een verschillend cohesiebeleid wordt gevoerd voor de nieuwe en de oude lidstaten.

Ook moet voorzichtig worden omgegaan met de door het voorzitterschap voorgestelde wijzigingen in de regelgeving om de nieuwe lidstaten te laten instemmen met de voorgestelde reducties.

In de eerste plaats moeten deze wijzigingen worden goedgekeurd in het kader van de medebeslissingsprocedure met het EP. Alleen een voorstel van het voorzitterschap van de Raad is niet voldoende.

En ik wil u erop wijzen dat het voorstel van het voorzitterschap impliceert dat er 45 wetsteksten in medebeslissing moeten worden goedgekeurd.

In de tweede plaats mag het communautair beleid niet worden omgezet in intergouvernementele overdrachten waarover de landen vrijelijk kunnen beschikken. Op dit punt deelt het Parlement de zorgen van de Commissie.

Minimalistische begroting en nettobijdragen

Wat is het resultaat van het debat dat tot dusver in de Raad is gevoerd?

- een voortdurende vermindering van de begrotingsmiddelen, waardoor de indruk wordt gewekt dat de beste begroting die is waarin het meest in de uitgaven wordt gesnoeid,
- het idee dat de nettobijdrage van elk land de enige maatstaf is om het succes of het mislukken van de onderhandelingen te beoordelen.

Zo kan het niet verder.

In uw beraadslagingen wordt Europa meer als een probleem dan als een oplossing gezien. En omdat Europa een probleem is, moeten haar mogelijkheden worden beperkt door haar begroting te beknootten.

Maar de beste begroting is niet de kleinste: de beste begroting is er een die het mogelijk maakt op een efficiënte manier de gestelde doelen te bereiken.

Vanochtend heeft het EP, in overeenstemming met de Raad, zijn goedkeuring gehecht aan de begroting 2006.

De middelen in deze begroting stemmen overeen met 1,09% van het BBP voor 25 landen.

Maar voor de periode 2007-2013 voorziet u een gemiddelde van 1,03% –voor 27 landen.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Vindt u dit een realistische aanpak? Wat u voorstelt is niet een handhaving van de status-quo in afwachting van diepgaande hervormingen, maar een grote stap achteruit.

Bovendien stelt u bij elke bijeenkomst, zoals laatst nog in Hampton Court, nieuwe doelstellingen en nieuwe actiegebieden voor, zowel wat het interne beleid als wat de internationale rol van de EU betreft.

Ondanks alle retoriek over uw passie voor Europa is het eindresultaat dat het Europees project verwatert.

U sluit overeenkomsten die u opnieuw ter discussie stelt nog vóór de inkt is opgedroogd, en u doet toezeggingen die u niet kunt nakomen.

Het is niet mogelijk steeds meer te doen met steeds minder.

Het resultaat – ik herhaal – is dat het Europees project wordt ondermijnd.

Het argument van de nettobijdragen volgt een perverse logica die elke gemeenschapszin vernietigt en Europa reduceert tot iets dat teveel kost of niet genoeg opbrengt.

U moet dan ook niet verbaasd zijn over het resultaat.

De nettobijdrage voor iedereen tegelijk verminderen kan niet. Dat is een mathematische onmogelijkheid.

Met steeds meer landen met steeds uiteenlopendere belangen, die allemaal proberen hun betrekkingen met de EU vanuit louter boekhoudkundig oogpunt te verbeteren, en met unanimitéit als regel in de besluitvorming, wekt het geen verbazing dat het steeds moeilijker wordt een akkoord te bereiken, of dat de gekozen oplossingen een samenraapsel zijn van nationale belangen, steeds verder verwijderd van een eensgezind project.

De Europese meerwaarde

Wie zo denkt, vergeet de voordelen van het lidmaatschap van de Europese Unie: miljoenen nieuwe arbeidsplaatsen dankzij de interne markt, een aanzienlijke uitbreiding van de intracommunautaire handel, groei van de EU tot de belangrijkste handelsmacht ter wereld...

Ook al willen we niet denken in termen van een politieke gemeenschap, we moeten ten minste denken in termen van algemene voordelen!

Het begrotingsdebat kan niet langer worden beschouwd als een nulsomspel.

Dat komt neer op een ontkenning van de Europese meerwaarde.

Waarvoor moet de EU-begroting dienen?

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Voor de financiering van beleid waarvan we denken dat we het beter samen kunnen voeren dan elk apart in eigen land.

Met andere woorden, om dat beleid een Europese meerwaarde te geven.

We kunnen het publiek niet voorhouden dat Europa moet blijven uitbreiden, een oplossing moet bieden voor de negatieve gevolgen van de globalisering, gemeenschappelijk beleid moet ontwikkelen op het gebied van onderzoek, innovatie, enz. , zonder daarvoor de nodige begrotingsmiddelen uit te trekken.

Ontvangsten en uitgaven

In het begrotingsdebat moet in elk geval rekening worden gehouden met ontvangsten en uitgaven.

Ontvangsten

Zoals u weet heeft het EP geen enkele bevoegdheid op het gebied van de ontvangsten.

Dit is een anomalie in de democratische structuur, die alleen te verklaren is door het historische proces van de Europese eenmaking.

Ooit zullen we hiervoor een oplossing moeten vinden, maar niet vanavond.

Deze situatie voedt echter wel de kritiek dat het EP gemakkelijk geld uitgeeft omdat het daarvoor niet zelf belastingen moet heffen.

Ik wil hierbij twee opmerkingen maken.

1. Het EP is steeds gematigder geweest in de verhoging van de uitgaven waarvoor het bevoegd is dan de Raad voor zijn uitgaven.
2. Vroeg of laat moet het beleid wat betreft de ontvangsten van de EU worden herzien, zodat elke lidstaat bijdraagt in verhouding tot zijn BBP per hoofd van de bevolking.

Dat zou het mogelijk maken de impact van het uitgavenbeleid te evalueren in termen van herverdeling, of in andere woorden, cohesie.

Het zou ook ruimte scheppen voor een sereen en rationeel debat over problemen zoals het landbouwbeleid of de Britse rebate.

De Britse rebate

Het EP is niet bevoegd voor de rebate, die onder het ontvangstenbeleid valt, en heeft hierover dus ook niet veel te zeggen.

Ik wil dit netelige probleem echter niet uit de weg gaan.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Voor het EP is de hervorming van het GLB niet de reden voor de noodzakelijke herziening van de Britse rebate, die werd toegekend in omstandigheden die totaal anders zijn dan nu.

De reden waarom de korting op de bijdrage van het Verenigd Koninkrijk aan de EU-begroting moet worden herzien is de uitbreiding, en de duidelijke vooruitgang van de Britse economie, waarvoor we de heer Blair moeten feliciteren.

Iedereen moet bijdragen aan de inspanningen om de kosten van de uitbreiding te financieren, tot die voor iedereen vruchten afwerpt. Dat geldt met name voor de grootste voorvechters van de uitbreiding.

En aangezien de uitbreiding en permanent gegeven is, moet ook de aanpassing van de Britse rebate permanent zijn, en niet gebeuren via overgangs- en uitzonderingsmaatregelen die niets aan de logica van het systeem veranderen.

Uitgaven

Totale middelen

Het voorstel waarover u gaat beraadslagen – en dat het EP verwerpt – is qua ambitie een voorstel voor een «mini-Europa», dat niet verenigbaar is met het geografische «maxi-Europa».

We kunnen niet steeds minder Europa hebben voor steeds meer Europeanen.

Zoals de heer Barroso in zijn brief heeft gezegd, is deze begroting niet verenigbaar met een modern, dynamisch, open, coherent, duurzaam en rechtvaardig Europa.

Het akkoord dat we uiteindelijk – eerst binnen de Raad en nadien met de Commissie en het Europees Parlement – moeten bereiken, vereist in elk geval een aanzienlijke verhoging van de middelen voor het bevorderen van de groei en de werkgelegenheid.

Landbouwuitgaven

Ook hierover heeft het EP niet het laatste woord, maar ik wil eraan herinneren dat u in 2002 heeft besloten het GLB te hervormen om de marktuutgaven tegen 2013 met 10% te verminderen. De effecten van deze hervorming van het GLB waartoe u in 2002 hebt besloten, zijn al voelbaar in de begroting.

De kern van de hervorming was de bevordering van de plattelandsontwikkeling, die precies het vernieuwende aspect van het landbouwbeleid vormt.

Vreemd genoeg heeft het Voorzitterschap in zijn voorstel flink gesnoeid in de middelen voor plattelandsontwikkeling. Misschien omdat het weet dat de regeringen minder gelegen is aan dit toekomstgericht beleid dan aan het handhaven van de status-quo?

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Anderzijds moet de kritiek op het GLB worden genuanceerd en moet niet langer worden verkondigd dat de liberalisering van de markten de ultieme oplossing is voor alle armste landen.

Op de vooravond van de WTO-onderhandelingen heeft commissaris Mandelson eraan herinnerd: een algemene liberalisering zou zeker gunstig zijn voor grote landen zoals Brazilië of Argentinië, maar niet voor de landen in Afrika die preferentiële overeenkomsten met de EU hebben. We mogen deze landen niet offeren op het altaar van de liberalisering.

Herziening halfweg

Het EP kan instemmen met een herziening na de helft van de periode van de Financiële vooruitzichten, op voorwaarde dat het gaat om een grondige en onbevooroordeelde herziening, waarbij de beginselen van transparantie en interinstitutionele samenwerking in acht worden genomen.

Gisteren heeft geen enkel parlements lid zich tegen deze herziening verzet.

Noodzaak van een akkoord en mogelijke alternatieven

Ik herhaal dat het Europees Parlement een akkoord wil, maar niet gelijk welk akkoord.

Geen akkoord dat zou kunnen leiden tot een conflict tussen de instellingen, met als gevolg een EU zonder financiële vooruitzichten, geconfronteerd met een grotere crisis dan nu het geval is.

Alternatieven

Het is daarom goed te weten wat de alternatieven zijn als er geen akkoord over de financiële vooruitzichten wordt bereikt.

Wat ook het alternatief is voor het bedrag van de begroting 2007, het zal altijd hoger zijn dan het Britse voorstel.

Eerste mogelijkheid: de huidige financiële vooruitzichten worden jaar na jaar verlengd, zoals vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord.

Het bedrag van de vastleggingskredieten voor 2007 zou dan ongeveer 1,08% van het BBP bedragen.

Tweede mogelijkheid: een begroting voor 2007.

Toepassing van artikel 272 van het Verdrag komt neer op ongeveer 1,11% van het BBP.

Binnen dit jaarlijkse kader kan het Parlement, zonder instemming van de Raad, beslissen over de niet-verplichte uitgaven.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

Zoals u ziet zijn er aantrekkelijke alternatieven. Maar het is wenselijk dat u tot een akkoord komt dat door alle instellingen kan worden onderschreven.

Kortom, wat het EP voorstelt is een begroting die de EU in staat stelt:

- de gedane toezeggingen aan de tien nieuwe lidstaten na te komen,
- het structuur- en milieubeleid voort te zetten,
- toekomstgericht beleid uit te bouwen op gebieden zoals onderzoek en ontwikkeling en toegang tot kennis voor iedereen.

Hoewel over deze beleidsgebieden veel is gepraat, is er niets nieuws te vinden in het voorstel.

Om het kort samen te vatten: ofwel schroeven we onze ambities voor Europa terug ofwel stellen we de nodige middelen beschikbaar om deze ambities te verwezenlijken.

Het Europees Parlement is een betrouwbare en constructieve instelling. Dat heeft het onlangs bewezen bij de behandeling van de REACH-richtlijn en bij de onderhandelingen met de Commissie en de Raad (Frattini en Clarke) die het mogelijk hebben gemaakt in recordtijd een akkoord te bereiken over de richtlijn inzake gegevensbewaring.

De Europese Unie kan alleen vooruit wanneer we samenwerken.

Dank voor uw aandacht,
